

Begrepp och definitioner (version 181104)

För att klargöra vad nätverket menar med olika begrepp i kriterierna, och när det gäller barnanpassad vård, har vi valt att lyfta fram nedanstående begrepp och definitioner. Förhoppningen är att det därigenom blir lättare för er att förstå varandra och minska risken för missförstånd.

- Barn är den människa som föds levande ¹ och fram till 18 årsdagen. Med ung menas den fas i barndomen som avser tonåren.
- Patient är en roll som ger en rad rättigheter. I kriterierna används begreppet när det passar bättre än åldersangivelsen barn eller unga. Barn i vården som inte är patienter är de barn som föds friska på sjukhus eller de som är minderåriga anhöriga till den som vårdas (se Barnet som anhörig nedan).
- Anhörig är patientens familj eller närmaste släkt.
- Närstående är den som patienten anser sig ha en nära relation till, dvs. det kan vara andra än anhöriga.
- Barnet som anhörig har behov som vården särskilt ska beakta enligt 5 kap 7§ Hälso- och sjukvårdslagen. Lagen avser sjukvård för vuxna men i kriterierna avses även det minderåriga syskonet till patienten.
- Vårdnadshavare är den förälder eller annan utsedd som fattar beslut om vård åt eller tillsammans med barnet/patienten.
- Familj är i regel de anhöriga till barnet/patienten. När barnet blir äldre kan en närstående också avses, t.ex. en bästa kompis eller partner.
- Vård är kanske det svåraste att definiera. I kriterierna tillämpas en juridisk definition som innebär att barnet får vård enligt hälso- och sjukvårdslagen eller tandvårdslagen. Än så länge bedömer nätverket att elevhälsans medicinska del inte kan ingå i den kollegiala granskningen.
- Verksamhet - ett organisatoriskt avgränsat område med en egen verksamhetschef. Storleken på området som granskas ska vara större än ett team eller en enhet, men behöver inte vara ett helt barnsjukhus.
- Riktlinje används genomgående i kriterierna. En riktlinje kan se olika ut men ska formuleras skriftligt och finnas lätt tillgängligt med instruktioner och rutiner.
- Barnanpassad är den verksamhet som tar särskild hänsyn till barns, ungas och familjers behov gällande lokaler, bemanning, rutiner, information med mera. All vårdverksamhet där barn och unga vistas kan barnanpassas.
- Barncentrerad och familjecentrerad är omdiskuterade begrepp. Den som är patient bör naturligt vara vårdens fokus. I regel är dock även andra runt barnet viktiga för en god vård (t.ex. familjen) och då ska även de naturligt vara del i vården, men inte i fokus.
- Barnvänlig och familjevänlig är andra begrepp som används för att beskriva en verksamhet. I kriterierna används begreppet barnanpassad.
- Barnkompetens är både vad en vårdpersonal har för utbildning och för formell kompetens, men också personens förmåga att anpassa sitt bemötande och sitt sätt att ge information till barnet och barnets föräldrar.

---

¹ Den som föds efter vecka 22 räknas juridiskt som barn även om den föds död.